

 Aigües de Barcelona	INSTRUCCIÓ	PROTOCOL REINICI ACTIVITAT EN OBRES DE CONSTRUCCIÓ – COVID 19	Rev. Nº 3
	Codi: IAB-815		Pàg. 1 de 7

1. OBJECTE

La present instrucció de treball recull una selecció no exhaustiva de recomanacions i mesures, fonamentalment de caràcter tècnic-organitzatiu, per garantir la protecció de la salut de els/les treballadors/es i la salut pública en general front a l'exposició a SARSCoV-2 a l'àmbit de les obres de construcció, independentment que aquestes requereixin o no de Projecte d'Obra, durant el reinici de l'activitat i operativa posterior, i tant per personal propi com personal contractista o subcontractista.

En qualsevol cas, es considera un document de disposicions de mínims. Per tant, les mesures i recomanacions proposades es consideraran sense perjudici de qualsevol altre mesura que, en funció de les característiques i/o emplaçament de l'obra, es consideri oportú adoptar tot i no estar incloses a la present instrucció.

Aquest document és complementari al procediment **PS-COVID-01 Evaluación del riesgo de exposición a SARSCoV-2 en Suez Spain** i recomanacions generals. És imprescindible la seva lectura prèvia a la d'aquesta instrucció.

2. ABAST

La present instrucció és d'aplicació a totes les activitats que **AIGÜES DE BARCELONA** desenvolupi en l'àmbit d'obres de construcció, independentment que aquestes requereixin o no de la redacció de Projecte d'obra. La validesa de la present instrucció està condicionada a la situació d'excepcionalitat motivada per la pandèmia Covid-19 i, per tant, fins que s'estableixi la normalitat plena en la operativa.

El representant legal de cada contracta, abans de l'inici dels treballs, haurà de signar i segellar la Declaració responsable que figura a l'apartat "Annexes" del Procediment esmentat a l'epígraf 1, sense perjudici de la realització de la corresponent coordinació d'activitats empresarials.

3. MESURES PREVENTIVES GENERALS

El Procediment abans esmentat conté mesures preventives generals en relació amb el risc enfront a COVID-19, aplicables a totes les activitats en les empreses del Grup.

Recorda que, a banda d'emprar els equips de protecció específics per COVID-19, l'Avaluació de Riscos (AR) del teu lloc de treball estableix les mesures preventives i la resta d'equips de protecció individual a utilitzar (per exemple, calçat de seguretat, roba d'Alta Visibilitat, guants de protecció enfront risc mecànic, ulleres de seguretat, etc.).

Amb caràcter previ al reinici dels treballs en las obres de construcció, **AIGÜES DE BARCELONA** ha d'adoptar les mesures de prevenció i protecció de caràcter tècnic i organitzatiu necessàries amb l'objecte de protegir el personal implicat front al contagi. Es tracta, en qualsevol cas, d'una relació de recomanacions no exhaustives, ja que s'hauran d'adaptar les mesures en funció de les recomanacions e instruccions que en cada moment dictin les autoritats sanitàries competents.

Com criteri general, s'ha de destacar que la represa de l'activitat ha de guiar-se pel **principi de minimització del risc**. Per tant, dins de l'àmbit definit, es produirà en últim lloc la reincorporació a la normalitat d'aquelles fases d'obra/processos que puguin comportar risc d'aglomeració.

Adopta especial rellevància en este escenari el **deure de coordinació i cooperació** entre totes les diferents figures que poden intervenir a l'àmbit d'una obra de construcció per promoure, valorar, acordar, planificar,

 Aigües de Barcelona	INSTRUCCIÓ	PROTOCOL REINICI ACTIVITAT EN OBRES DE CONSTRUCCIÓ – COVID 19	Rev. Nº 3
	Codi: IAB-815		Pàg. 2 de 7

implantar, controlar i verificar les mesures que amb caràcter extraordinari s'han adoptat per adaptar-se a les noves circumstàncies.

Abans del reinici dels treballs, s'haurà de garantir la **disponibilitat dels recursos necessaris** que es deriven de l'aplicació de les mesures adoptades amb caràcter extraordinari, així que tots els intervinents en l'obra hagin estat adequadament i suficientment informats sobre les noves mesures adoptades.

En cas d'**Operació Adaptada en fase 1**, es mantenen les obres programades, amb mínima intervenció de personal i només s'iniciaran obres previ anàlisi de risc.

Si hi ha canvi a **fase 0 de l'Operació Adaptada**, per motius exclusivament operatius, l'activitat seguirà segons el que s'ha comentat al punt anterior (fase 1) i els criteris establerts en el present document. D'altra banda, si el canvi està motivat per indicadors epidemiològics, se procedirà de la següent manera:

- Anàlisi de risc d'obres prioritàries per establir mesures addicionals.
- Ajornament reducció de l'activitat en obres no prioritàries segons l'anàlisi de riscos realitzat.

En qualsevol cas, en funció de les mesures establertes per l'Administració (derivades dels indicadors epidemiològics) respecte a les obres de construcció, s'estudiarà la necessitat d'un possible ajornament si la seguretat i la salut de les persones es poguessin veure compromeses.

NOTA IMPORTANT: El compliment del criteri determinat a nivell de Grup sobre l'ús de mascaretes s'haurà d'adaptar als requeriments derivats de la normativa estatal, autonòmica o regional/local, quan aquesta normativa sigui més exigent que l'establerta per Grup.

3.1 GESTIÓ DOCUMENTAL

Qualsevol mesura que sigui necessari adoptar en l'obra per a garantir la seguretat i salut del personal enfront els riscos presents en la mateixa haurà de quedar recollida al Pla de seguretat i salut en el treball amb la major celeritat possible. Aquest recollirà les accions concretes que hagin d'adoptar-se a l'obra, basant-se i adaptant-se aquestes a la informació, les recomanacions i les instruccions que estableixin les autoritats sanitàries en cada moment. Per tant, no es tracta d'adjuntar una simple transcripció de dites informacions, recomanacions i instruccions, sinó més aviat d'especificar com seran implantades en cada cas. L'adopció de mesures preventives per protegir al personal treballador, amb independència de la seva naturalesa, que pugui sorgir en un moment posterior a la darrera data d'aprovació del pla de seguretat i salut en el treball, implicarà la necessitat de modificar aquest per adaptar-se a les noves circumstàncies.

Les modificacions es podran recollir documentalment a través d'actes, protocols, instruccions de treball, etc. que podran ser incorporats al Pla de seguretat i salut en el treball a mode d'annex.

Així mateix, en el **Llibre d'incidències** se recolliran les modificacions que hagi sofert el **Pla de seguretat i salut en el treball**. Aquesta dinàmica, amb les particularitats que correspongui, serà aplicable també en aquelles obres que no requereixin de la redacció d'un projecte.

3.2 MINIMITZACIÓ PRESENCIA FÍSICA

Sempre que sigui possible, es prioritzaran les opcions de mobilitat que millor garanteixin la distància interpersonal recomanada. Per això:

 Aigües de Barcelona	INSTRUCCIÓ	PROTOCOL REINICI ACTIVITAT EN OBRES DE CONSTRUCCIÓ – COVID 19	Rev. Nº 3
	Codi: IAB-815		Pàg. 3 de 7

- S'identificaran aquelles actuacions en l'obra que puguin realitzar-se sense necessitat de presència física en aquest, promovent d'altres formes de dur-les a terme (per exemple, seguiment de l'avenç de l'obra per Direcció facultativa, Coordinació SSL durant l'execució de l'obra, Rbles. subcontractistes, ... a través de vies telemàtiques, per telèfon, per correu electrònic, o qualsevol altra eina audiovisual que pugui representar un suport).
- En el cas de no poder optar per solucions com les anteriorment esmentades, i sigui imprescindible realitzar la visita a l'obra, aquesta es planificarà amb l'objecte de minimitzar el contacte amb d'altres persones, reduint el temps d'estada al centre de treball al mínim imprescindible.
- El desplaçament a l'obra es realitzarà preferentment de forma individual. En cas de desplaçar-se en un vehicle turisme d'ús compartit, es limitarà el nombre de persones que ocupin el vehicle simultàniament tractant de mantenir la distància social recomanada.
- En la mesura del possible, es minimitzarà la concurrència de personal en l'obra amb l'objecte de reduir el nombre de persones afectades en cas de contagi (per exemple: dilatant les feines en el temps de manera que se es redueixi la coincidència de persona, malgrat això pugui implicar ampliar els terminis d'execució). En qualsevol cas, en el centre de treball haurà d'estar present el personal estrictament necessari per a garantir la distància mínima de seguretat entre el personal present.
- En cas de ser necessaris desplaçaments en vehicle per l'obra, es limitarà el nombre de persones que ocupin el vehicle simultàniament tractant de mantenir la distància social recomanada i augmentant la freqüència dels desplaçaments si fos necessari. En el cas d'emprar vehicles de flota (compartits entre diferents usuaris es) la gestió de la reserva s'ha d'orientar a intentar garantir l'ús en dies consecutius d'un mateix vehicle per part d'un/a mateix/a usuari/a. En cas contrari, s'haurà de disposar de material de desinfecció perquè els usuaris puguin netejar aquelles parts del vehicle les superfícies de les quals puguin representar un possible focus de contagi (manetes de les portes, vidre interior de les finestretes, cara interior del parabrises, volant, quadre de comandament, reixetes de ventilació, palanca de canvis, fre de mà, tancaments de cinturons i seients, retrovisors...).
- En aquelles obres que es realitzin en un recinte tancat, aquest es ventilarà periòdicament, com a mínim de forma diària i per espai de cinc minuts.

3.3 DISTÀNCIA DE SEGURETAT MÍNIMA

- Els treballs i processos laborals s'han de planificar perquè els/les treballadors/es puguin mantenir la distància interpersonal mínima de 2 metres, tant a l'entrada i sortida al centre de treball, així com durant la permanència en el mateix (incloent les zones comunes) . Per a això, podrà representar una mesura:
 - o reubicació dels llocs de treball dins l'obra
 - o posposar alguns treballs per evitar la coincidència en el mateix espai i al mateix temps
 - o assignar horaris específics per a cada activitat i treballador per àrees de l'obra, etc.
 - o organitzar l'entrada a la feina de forma esglaonada per evitar aglomeracions en el transport públic i en l'entrada als centres de treball.
- Quan l'anterior no resulti factible, es valorarà la instal·lació de **barreres físiques** separadores (mampares de materials transparents que no obstaculitzin la visibilitat del personal, resistents a trencament per impacte i fàcils de netejar i desinfectar). En cas necessari, per evitar risc de cops o xocs estarà proveïdes d'elements que les facin fàcilment identificables.

3.4 ALTERNATIVES A DISTÀNCIA DE SEGURETAT MÍNIMA: MECANITZACIÓ PROCESSOS I ÚS D'EPIS

- En el cas que no resulti viable mantenir la separació mínima establerta de 2m entre el personal ni sigui possible l'ús de barreres físiques (per exemple, durant les obres de canalització, en les fases d'excavació, encreuament de calçada o connexions de canonades), s'estudiaran altres opcions per

 Aigües de Barcelona	INSTRUCCIÓ	PROTOCOL REINICI ACTIVITAT EN OBRES DE CONSTRUCCIÓ – COVID 19	Rev. Nº 3
	Codi: IAB-815		Pàg. 4 de 7

portar la tasca a terme, aplicant els principis de l'activitat preventiva i respectant la jerarquia d'aquests: mecanització de processos (sempre que l'espai ho permeti i de disposar de solucions útils), ús d'equips de treball que permetin l'allunyament de el personal, etc.

- La utilització d'Equips de Protecció Respiratòria i altres tipus de màscares quirúrgiques s'incorporaran com a mesura de protecció d'acord amb el contingut de l'Avaluació de riscos laborals, les indicacions del Servei de Prevenció o respectant les recomanacions de l'autoritat sanitària competent. Com a mesura enfront COVID-19, per a personal que accedeixi a l'obra realitzant tasques d'inspecció, vigilància i seguiment de la mateixa, s'utilitzarà com a **mesura preventiva una mascareta quirúrgica** como a mínim.
- Para el personal implicat en l'execució dels treballs operatius -quan no sigui possible establir mesures organitzatives, proteccions col·lectives ni separació física de més de 2 metres- enfront els riscos concrets establerts a les avaluacions de riscos laborals relacionats amb la generació de partícules/aerosols, el mínim nivell de protecció establert serà FFP2 (FFP3 en el cas d'exposició a fibrociment). En aquells casos en què s'estiguin realitzant activitats no generadores de pols/aerosols propis del treball i on es produeixi la concurrència (contacte perllongat) a distàncies inferiors a 2 metres de personal sense protecció respiratòria suficient amb la resta (no ús de mascareta quirúrgica o ús de mascareta amb vàlvula d'exhalació) donat el risc que pugui comportar per algun d'ells, es decideix establir per aquests situacions concretes com a estàndard mínim el FFP2.

En qualsevol cas, si no és satisfactòria cap de les mesures proposades, s'ajornarà l'execució de la tasca fins que la situació de crisi originada pel Covid-19 remeti i així ho determinin les autoritats sanitàries.

3.5 ZONES COMUNES I ÚS D'EINES COMPARTIDES

- S'organitzarà l'ús de les **zones comunes** (vestidors, menjador, lavabos, etc.) per garantir que puguin respectar les distàncies de seguretat en tot moment. De considerar necessari per mantenir el distanciament social, s'habilitaran més zones comuns (casetes d'obra, lavabos portàtils, etc.) o s'instal·laran barreres de separació físiques (amb les propietats esmentades anteriorment). Les zones comunes s'hauran de netejar, preferiblement entre usos, i desinfectar periòdicament.
- És del tot recomanable l'**ús d'eines i equips de treball de manera individual**. En cas de no ser possible, s'hauran desinfectar entre usos. En aquells casos en què s'hagin llogat equips de treball serà imprescindible la desinfecció d'aquests previ al seu ús i després del mateix amb l'objecte d'evitar la propagació de virus entre diferents obres/usuaris. Es determinarà, en tot cas, el/la responsable de la desinfecció i protocol i productes emprats per a això. S'evidenciarà documentalment la desinfecció dels equips amb l'objecte d'aportar garanties d'ús a el/la destinatari a final.
- Pel que respecta a les eslingues, la desinfecció d'aquestes haurà de realitzar-se amb polvorització de solució desinfectant (1000 ppm de clor actiu a partir de lleixiu, alcohol al 70% o peròxid d'hidrogen al 0,5), aplicant el producte sobre ambdues cares i a tota la longitud d'aquestes. L'eslinga s'haurà d'assecar a l'aire. En qualsevol cas, davant del dubte que pugui sorgir respecte al manteniment de les eslingues de contractistes/subcontractistes, el personal se situarà fora de l'àmbit de afectació de l'hissat de càrregues suspeses.

3.6 ACCESO DE PERSONAL AJENO A LA OBRA

AIGÜES DE BARCELONA adoptarà mesures perquè únicament accedeixi a l'obra personal autoritzat i s'establiran els mitjans d'informació oportuns (cartells, senyalització, notes informatives ...) per garantir que totes les persones que accedeixin coneguin i assumeixin les mesures adoptades per evitar contagis. En particular:

 Aigües de Barcelona	INSTRUCCIÓ	PROTOCOL REINICI ACTIVITAT EN OBRES DE CONSTRUCCIÓ – COVID 19	Rev. Nº 3
	Codi: IAB-815		Pàg. 5 de 7

- Es limitarà al mínim imprescindible el accés a l'obra per part de personal aliè a aquesta. En el cas en què resulti imprescindible l'accés a aquesta, s'adoptaran mesures necessàries per evitar el contagi, respectant les limitacions de distàncies establertes o bé mitjançant separacions físiques.
- Serà obligatori per part de personal aliè que pugui accedir puntualment al recinte d'obra l'ús de mascareta quirúrgica i guants de nitril.
- Amb la suficient antelació s'informarà als subministradors de material sobre aquelles mesures que s'hagin adoptat excepcionalment en l'obra en relació amb la recepció de mercaderia i altres generals que hagin de conèixer.
- S'organitzarà la recepció dels materials perquè no coincideixin diferents subministradors a l'obra. Així mateix, es durà a terme la descàrrega de material en les zones habilitades de l'obra, evitant la concurrència amb el personal (tret dels que siguin estrictament imprescindibles i sempre respectant les mesures tècniques i organitzatives proposades). Quan sigui el transportista l'encarregat de realitzar la càrrega/descàrrega de la mercaderia, es durà a terme els llocs habilitats per a aquesta operació, sense entrar en contacte amb cap persona de l'obra o mantenint una distància mínima de 2 metres.
- Quan en la descàrrega de material intervingui personal de l'obra, el conductor del vehicle haurà de romandre a la cabina d'aquest durant tot el procés.
- Sempre que sigui possible es **mecanitzarà la descàrrega del material**. En aquest cas, s'evitarà l'ús dels equips destinats a tal fi per part de diverses persones. En cas d'ús compartit, aquests s'hauran de netejar i desinfectar adequadament després de cada ús. Això s'aplicarà, de la mateixa manera, quan es cedeixin els equips al transportista perquè sigui ell mateix qui els utilitzi.
- S'han d'acordar amb el subministrador de material, prèviament, formes alternatives per al **lliurament i recepció dels albarans** que evitin el contacte amb personal de l'obra (a través de correu electrònic, telèfon, etc.). En el cas en què sigui necessari manipular documentació en format paper compartida entre diversos /es usuaris/es, aquesta es dipositarà en un lloc intermedi per facilitar el seu intercanvi entre les diferents persones implicades en la seva gestió. Així mateix, cadascuna d'ella emprarà bolígraf personal (no es podrà intercanviar) i la manipulació de la documentació es durà a terme mitjançant l'ús de guants de nitril.

3.7 NETEJA INSTAL·LACIONS I HIGIENE PERSONAL

AIGÜES DE BARCELONA ha d'establir i facilitar els mitjans oportuns per assegurar la neteja de les instal·lacions, com a mínim, un cop al dia i, en qualsevol cas, depenent del seu ús (per exemple, en el cas de canvis de torn). Els menjadors es netejaran després de cada ús. En el cas dels lavabos, depenent del seu ús, es podrà augmentar la freqüència diària.

En qualsevol cas, s'haurà de reforçar les tasques de neteja d'aquelles superfícies amb les quals s'entri en contacte amb més freqüència.

Per a la **desinfecció de les superfícies, equips i objectes personals** (ulleres, telèfons fixos, telèfons mòbils, teclats d'ordinador i ratolí, comandaments a distància, claus, etc.) es podran utilitzar dilucions de lleixiu comercial (20-30 ml aprox. a 1 litre d'aigua, preparant la barreja el mateix dia del seu ús), d'alcohol (al menys 70 %) o altres productes autoritzats (segons 3.5.4).

S'han d'habilitar contenidors destinats a la recollida i posterior gestió del material rebutjat (mascaretes, guants, roba de treball potencialment contaminada, etc.). És recomanable que els mocadors d'un sol ús siguin rebutjats en papereres o contenidors protegits amb tapa i, si pot ser, accionats per pedal.

 Aigües de Barcelona	INSTRUCCIÓ	PROTOCOL REINICI ACTIVITAT EN OBRES DE CONSTRUCCIÓ – COVID 19	Rev. Nº 3
	Codi: IAB-815		Pàg. 6 de 7

4. PROTOCOL D'ACTUACIÓ ENFRONT A UN ACCIDENT DE TREBALL

En el cas que una persona pateixi un accident de treball es respectarà el següent protocol:

Accident lleu:

- Es duran a terme les cures necessàries amb el material disponible a les farmàcies. Per a això, AIGÜES DE BARCELONA ha de garantir la disponibilitat del material necessari. Sempre que sigui possible, es realitzarà la cura sense intervenció d'una segona persona. En cas contrari, s'haurà de fer servir guants de nitril i mascaretes quirúrgiques per part de les persones implicades.

Accidents lleus que no es poden sotmetre a cura de farmàcia i Accidents greus:

- S'informarà de manera immediata a el/la Rble. immediat i s'activarà el protocol que AIGÜES DE BARCELONA hagi establert amb caràcter transitori motivat per la crisi Covid19. En el cas d'accidents greus, s'aplicarà la sistemàtica habitual establerta a la *IAB-552 Assistència a accidents de treball*.

Motivat per l'excepcionalitat de la situació, els centres assistencials de la Mútua d'Accidents de Treball i Malalties Professionals poden haver modificat condicions de cobertura (obertura de centres i horaris d'aquests). Per això, és del tot convenient contactar via telefònica abans d'acudir a centre assistencial amb el propòsit de verificar que aquest es troba en servei.

 Aigües de Barcelona	INSTRUCCIÓ	PROTOCOL REINICI ACTIVITAT EN OBRES DE CONSTRUCCIÓ – COVID 19	Rev. Nº 3
	Codi: IAB-815		Pàg. 7 de 7

5. MESURES D'EMERGÈNCIA

En el cas en què es determini necessari activar les mesures d'emergència per qualsevol dels escenaris recollits en els plans d'emergència o autoprotecció, cal tenir en compte que, motivat per la situació d'excepcionalitat que podria desembocar en situacions sobrevingudes i/o de una altra naturalesa- pogués no disposar-se com operativa la totalitat de l'Estructura d'autoprotecció.

En cas de ser necessari la redacció i aprovació d'un **Pla de seguretat i salut en el treball**, aquest inclourà les mesures d'emergència adaptades a les condicions d'excepcionalitat. Per a obres sense projecte aquestes mesures d'emergència quedaran recollides en l'Avaluació específica de l'obra a manera d'annex.

En qualsevol cas, si és necessària l'activació dels Equips d'Intervenció, Equips d'Alarma i Evacuació i / o decretar l'evacuació de el personal present en el centre de treball, s'haurà de respectar la distància de seguretat mínima establerta.

6. DOCUMENTS DE REFERÈNCIA

- DR-388 Mapa documents de referència COVID-19 disponible a Sigecal.
- 10 Regles Sanitàries. COVID-19. ¡Tots Responsables!